

НА АФШАХ драматичних творів режисерський лобач з іменами Ю. Селяніна, Г. Вагнера, Я. Глебава — музиканта з дивним значимим сценічним характером — у апошні дні часів з'являються імена молодих — А. Янчикі, Д. Смольська, С. Каргаса, І. Лучанка. Узагальнюючи створюючи папір і агучуючи характер музики композитора у спектаклях різних театрів. Ми даємося познайомити з трьома різними спектаклями, які «афармляють» беларуські композитори: «Два клени» Я. Шварца (І. Лучанок), «Ручні страляючі» ба Улояр» І. Новікова і «Што той салдат, што гэта?» Б. Брехта (С. Каргас). Уражаний настільки, безумовно, паучальний.

Перша думка у сувязі з паучутим — чому музику у драматичних театрах режисерів да гэтага часу не рэагуюць? Бо і праз музыкальна часта бацьча ідейна-мастацкая задума рэжысура і выказаў, успрамаецца падчас сцэнічнага відзвіцця. У нас жа праз гэта «акно» крытыка глядзіць на театр рэдка (шчыра кажучы, ніколі), а усё ацэньвае па рэжысёрскім малюнку і акцёрскай ігры. Дарэмна!

ВОСЬ п'ятнаццятая казка Я. Шварца — пра доброе вешчае сэрца маці. Вясціліса-рабінціца — адкрывае, адважана, цярпліва. А колькі ў ёй любові і веры ў тое, што яе сыны не загинучы! Някая Баба-Яга кіла дзіцячымі галасамі ў балота, адвоўца ад гэтага пагорка, дзе шпунуца два тощельны клены. Сорна гаворыць — воль яны, яе дзеці. Гэта фінальная сцэна п'есе аяна мудрасцю народнай паэзіі, дымак п'ячотай і чысціней.

І кампазітар І. Лучанок адчуў сардэчны тон казкі. У спектаклі люцця п'ячотны славянскія распевы. Музыка сцэнічна радасцю, яна вельмі і задумліва. Лірычныя эпізоды афарбаваны пераважна тэмбрамі струнных. Гэта ўступленне да першай дзеі (да зачараваных браты ў лес), п'ячотныя фразы альта (стольная маці прысла адпачыць), выразныя квінцят, які эмацыянальна «адгасноўвае» расказ Вясціліса аб дзесяці, якія прайшлі і іншы. Эмацыянальна інструментальныя замалюўкі (лейтматывы) спалучаюцца у сюіце Лучанка з песняна-арыяльнымі характарыстыкамі герою. Адна за адной гуцаць у спектаклі песенні добрых персанажаў казкі. Намічана песня маюдыга сына «Я Іван-Велікан» прыгожа «выпрамаецца» светлымі падгалоскамі флейты і кларнета. Свежа гуцьвіх хітравата дабрадушна песня Вясціліса «Ой, вы курачкі мае» і грашчэная песня-танец «Дзякуй шырае катэ».

Важна адзначыць імкненне кампазітара пашырць рамкі кулетнасці і «унольчыцца» ў дэяніе з дапамогай маленіх сцяна-арыя. Песню Мадэда дзе «Ох вы, лані мае» калягану «Полі, людзі, спі, матуля», сцяну «Хведзя. Хведзя, гарні» і фінал «Я дамоў вяду сьвіну» вызначае шырокае дынамічнае арыянае напева, яго інтанцыйная характэрнасць, дынамічныя формы (да гонару ТЮГА, аргысты Т. Муханка, Ул. Кошалі і К. Сянкевіч паспяхова спраўляюцца з інтанцыйнымі цяжасцімаі акалячымі партыямі).

Есць у сюіце І. Лучанка эпізоды, якія, на мой погляд, удаліся менш. Гэта сцэна вядзьмарства. Намалюваная з гукарам, вельмі зямная Баба-Яга Я. Шварца — несумяненая Улача п'есе. Старая вядзьма не проста страйна, але і смелая, протэстыўная, гарзлівая і дурнаватая. А інструментальная лейтмотыва Бабы-Ягі ў І. Лучанка вельмі нейтральная. Баба-Яга — адноны носьбіт драматычнага пачатку ў музыцы спектакля, і таму прыкра, што яе тема амаль не развіваецца. Асабліва адчуваць гэты недахоп у цэнтральнай драматычнай сцэне казкі — бітве Вясціліса з Бабай-Ягой. Злаваесня крыкі, страшныя жэсты і зноў, і зноў і скрогач мечаў — воль дзе разгудула зыкі думі і як неабходна тут музыка. Але замест яе мы чуюм невыразны гул ударных. Адачу ў сувязі з гэтым, што запісаны на магнітну стужку «крыкі ў лесе».

завыванні Бабы-Ягі, шлах кленаў і іншыя дэталі гукавога афармлення не сталі, на жаль, музычна, таму што яны не паучы і не пераагучы кампазітарам. А шкада! Вось Вясціліса слухае таямнічы пошум кленаў, ёй чуча скарта, яна нават бацьчы слёвы на лісці. А з рупара даюцца празачнымі свіст ветру.

Мяркуючы па музыцы да казкі Я. Шварца, І. Лучанку трэба прадоўжыць работу ў сцэнічных жанрах. Кампазітару важна таксама пераадоўваць боязь перад буйнымі сімфанічным жанрамі, шпфаваць тэхніку развіцця і ўбагачаць сваё інструментальнае пісьмо каларыстычна.

ЦІПЕР я спашлюся на прыклад больш складаны — і драматычны не зусім звычайна, і театральнае вырашэнне п'есе прэтэндуе на арыгінальнасць.

Знешняя абалонка камедыі

Міжарт

Т. ШЧАРБАКОВА

СА СЛОВАМ НАРОЎНІ

◆ МУЗЫКА У ДРАМАТЫЧНЫМ СПЕКТАКЛІ — ІЛЮСТРАТАР АБО РАУНАПРАУНЫ КАМПАНАКІ? ◆ ПЕСА—КАМПАЗІТАР—РЭЖЫСУРА ◆ ВЫШЭЯШАЯ МЭТА — АДЗІНСТВА!

Б. Брехта «Што той салдат, што гэта?» і «Не старайся ты хваля спыніць». Аднак, прыхаваны маскі смешнага ў п'есе Брехта сарказм, заласны гротэск і драматызм вялікага напалу акалялі па-за увагай музыкі. Адзначу, напрыклад, тры маінейшыя драматычныя моманты. 1) Адамуленне Гэлі Гэя ад свайго імя (у п'есе на імгненне, як маланкай, усё асвятляе жахам адчаю жонкі маленькага чалавек). 2) Растрэл Гэлі Гэя. 3) Пахаванне. Музыка тут гуцьвіх, але яна белая і таму не пераконвае. Кампазітар адначасна выкарыстоўвае экспанцыйныя марш і запаволенны рух, замінваючы акардон саксафонам або кларнетам. Такія частыя змены прыёмы недастатковыя для глыбока арганічнага пераўвасаблення вобраза.

Я не ведаю, як адзначыць спектакль тых крытыкі, якія звычайна праходзіць міма музыкі. Для мяне, напрыклад, вельмі важна, што п'есе Брехта аб канкрэтным часе, канкрэтнай арміі і канкрэтных характарах: гэта брытанцыя каланіяльнай войскі. Зразумела, драматург ствараў не бытавую драму, і «Што той салдат, што гэта», вядома, прыгуча, нават мастацкая алегорыя. Але ж і прыгуча (алегорыя) звычайна будуча на жыццёвых рэаліях, яе сяс «чытаецца» праз факты і атмасферу пэўнай рэалітэці. У паставіні кулаўцаў акцэнт зроблены на агучылі, як кажучы, агучыла-началеўным — дзея адбываецца нібы і ў наша стагоддзе. Але больш дакладна, ці пасля першай, ці пасля другой сусветнай войны, — зразумець цяжка. «Увогуле» адзі салдат «увогуле» адной арміі, і театр аднолькава іранічна ставіцца і да героя (Гэлі Гэя), і да той арміі, куды ён трапіў не па сваёй волі, агучыўшы сваё асабістае і грамадзянскае «я».

Кампазітар вымушаны ў такім рашэнні спектакля В. Рэсцінскі (па-сваёму вынаходлівым і спраўды театральным) адступіць ад якіх-небудзь нацыянальных рысаў у музыцы, схіляючы да ўсеагучнага прыёму — і трансфармацыі яе робіцца надзвычайна і паварочнымі. Тэматычнага і ўнутрана апраўданага развіцця ў музычных нумарах не можа быць, калі ўсё ператвараецца ў акампанемента да відзвіцця «увогуле». Гэта асабліва адчуваецца ў другой частцы спектакля «Што той салдат, што гэта». На маю думку, якраз С. Каргас і выявіў сваёй музыкай абстрактную расп'ячэнасць адуцця спектакля. Як гэта ні здацца даўным, але, мяркуючы па музыцы, Брехт у ку-

саладкія песні-маршы. З гукарам і каларыстычна афармлена афармлена «С. Каргас» гукавое афармленне сцэны ў пададзе. Тут узаемадзейнічаюць тры інструментальныя тэмы. Каларыстычна выразная першая і, якая вядоўці слухачоў у свет загадкавай і чароўнай экзотыкі. Прывідны гул вібрафона, п'ячотны хвалі басывых звану фартапія, таямнічы шлах і мудрагеліста арытмічнае пазвоньванне талерак у спалучэнні з мільгаючым чырвона-жоўтым асвятленнем ствараюць малаўнічы фон сцэны. Тут вынарыстаны таксама дзве тэмы ва ўсходнім стылі (п'ячотныя напеў каларыфона і кларнета ва чысон і — мелодыя, якая выконваецца паралельнымі квартамі).

У двух выпадках, захоўваючы аўтарскую волю, С. Каргас укладвае ў вусны гаспадыні бара Леанады Бекіч дрычныя песні, якія гуцаць цёпла і журбот-

паўчаў... не зусім той Брехт, які ісеаў у дваццятая гады сваю камедыю-прыгучу.

ДРАМАТУРГІЯ вызначае кірунак творчых пошукаў кампазітара ў тэатры. Ісціна, відаць, агучынавадомая. Але да яе зноў вяртаецца ў думках, калі прысутнічаеш на спектаклі «Ручні страляючы ба Улояр» у Рэсцінскі драматычны тэатры БССР імя М. Горькага. Зрэшты, гэта і не драматыя — ісцінароўна празачны дакументальнай нігі.

Музыка ў спектаклі па п'есе І. Новікова і М. Сулімава «Ручні страляючы ба Улояр» мала — мінучу 15 агучынава тэатральнага часу. Аднак, якраз музыка стала эмацыянальным первам. Яна выказвае ілюзію і стылую сутнасць спектакля.

Агучыны характар музыкі — суроа-журботны, мужны, што натуральна адбываецца з трагічным змрочным дэкарацыйным рашэннем твора (А. Грыгар'яц).

Вынарыстаны Г. Вагнерам мета драматычна афармлення — кінематографічны. Гэта абумоўлена дэталёва «раскадровай» структурай п'есе, тэхнічай імклівага, сцэнічных паляжэнняў асвятлення і да п. Тэмы-афарызмы (10—15 секунд гукавія) нечакана і разна «уключаюцца» ў гукавую тканіну спектакля да сцэны-надра «за кадрам», «у кадрах» і да т. п. Гэтыя характарыстыкі асобных герояў, вобраза-сімвалы (думна «флаг», папярэджанне або вывад і г. д.), замалюўкі сітуацыяў, рэакцыя на тое, што адбываецца. Шкала такіх музыкальных наіраўнаў, ралістычна характэрных дэталю вельмі вялікая.

Скарот поспеху музыкі Г. Вагнера ў гэтым спектаклі заключана і ў тым, што мікра-сіюта ў 30 нумарных, эмацыянальна «спрасаваных» фрагментаў (сюіце ўваходзіць паўтарэнні і варыяцыі некаторых тэм) вызначаецца вялікай вобразнай «дакладнасцю» матэрыялу і яго ралістычнай арганізаванасцю. Адачынам чучасць кампазітара да мовы сучаснага драматычнага сімфанізму. Вельмі малаўнічыя ў яго вядучыя матыўна-характарыстыкі. Г. Вагнер выкарыстаў інструментальныя тэмбы ў экспанцыйным значэнні (тэматычныя вольны гуцаць у спектаклі як крыкі трывогі, жаху, сола валторні — гэта стогны, жалба і да т. п.). Апрача таго, ўжыты спецыфічны фарбы, якія шырока ўжываюцца ў сучасным кіно. Гукавая застаўка, што адкрывае спектакль, выкачана ў эмацыянальна напружаным тонах. Трэск страляў, тупат людзей, гул машын — шум бою натуральна спалучаецца з «выбухамі» чорна-чырвоных каларовых плам, вольчымі трубы, флейты, цяжкімі маршавымі акардынамі. Не менш выразная і лейтмотыва «акаяня», якая «прадаказвае» або суправаджае кожную сцэну забойства ў рунках. Матэва, вядоўці таямнічы гуцьвіх альта і скардэныя крокі, прыпынак, кананне і сухі «шчаўчок» — быццам звінціць у напружанні цішыня.

Музыка, якая малое барышч і пакуты народа, вытрымала ў песенным стылі («пачаць зсці-саправа, харачу гукаўне акалястравай тэмы фіналу і інш.).

У афармленні гэтага спектакля ёсць і «але», але яким варта скаваць. Кампазітар упэўнена валодае метадам музыкальнай характарыстыкі, але скарыстоўвае толькі адзін «эксспанцыйны» яе вольга, таму што паказвае «абаўляе» тую ці іншую тэму ў сувязі з сітуацыяй, вобразам і г. д. Развіцця, музыкальна руху матэрыялу амаль няма. Асноўныя тэмы, што з'яўляюцца без змен у трэцяй частцы, здаюцца залішнімі. Думецца, што ў спектаклі маглі б мець месца і «адоўгі» гукавыя планы драматычнага складу (тыпу фону, напрыклад). Тады фінальнае ітлі з'явілася б музыкальным вынікам драмы, а не яшчэ адным паўтарэннем урачыстай маршавай тэмы.

У ЛЕПШЫХ паставінах мінскіх тэатраў кампазітары выступаюць мажарамі, якім дарэгі тыя невычэрпныя магчымасці выказаць сваё адносіны і сваё разуменне драматычнага і рэжысёрскага адуцця, што адрываюцца заўсёды, калі театр ставіць спраўды сцэнічны твор. Магчыма, мае назіранні спраўна, а ацанка не падаваць са мной і іншыя крытыкі. Што ж музыка — з'ява, варта таго, каб і паспрачацца.

Яго добра ведалі іцяблліне, яго таланту апладзіравала Беларусь, ён быў выдатным акцёрам і надзвычай добра чалавечым. Ушмоўваючы паміць аб ім, вядоўці далі гэты вольны яго імя. На здымку нашага фотакореспандэнта У. Кірчуна — вуліца імя народнага арыста ССРСР А. К. Ільінскага.

КІНО КАДРАМ ЦЕСНА—ДУМЦЫ СВАБОДНА

З п'ячоты ЛіМа Хай гуцаць арганы...

Хто не любіць фільмы аб прыродзе? Поўнаметражныя і мініяцюры, каларовыя і чорна-белыя... Захалюць нас прыгажосць пейзажа, нечаканыя ражыкурсы і мантаж па-новаму знятых месц. Але як часта думка наша пры гэтым ціхаміра драмлі! Дрэмае, нават калі на экране «бушуюць страці» — акаляскі шторм, вываржэнне вулкана, бой звяроў. Я адношу такія фільмы да разраду Люстрацыйных, гэта — нявына маюны і дзівіннаў турботаў або палюўчых, алімпійцаў або карасандэнтаў. Фільмы, якім судзіна жыць толькі пакуль іх глядзіш, яны нібы баіцца святла. Чалавек у такіх кінастужках — неабавязковы дадатак. Адносіны чалавека да прыроды, іх узаема сувязь не паказаны ні выяўлена, ні з дапамогай аўтарскага каментарыя.

Супрацьстаюць такім суаральна-люстрацыйным стужкам фільмы, створаныя дзейным аўтарскім калектывам. З беларускіх кінатворцаў парадаваў глядачю стужкі пра возера Нарач і славыты Нёман, пра Браслаўшчыну і Белавеску, пра Рэчыцу і запаведнік над Біразор'якаю... Тут варта назваць імяны пісьменнікаў А. Валюгіна і Э. Нарчанова, рэжысёраў С. Спаланава, С. Браздэ, В. Сукманова, У. Сітковіча, апэратараў В. Шаталава, Р. Маслаўска і Г. Лебманна. Імяны тых, хто ўмее раскаваць з экране аб характэры прыроды заікаўлена і професіянальна ярыя. У лепшых пейзажных стужках нашай стужкі ёсць роздум аб жыцці і зместуаўнае размова аб месцы чалавекі ў прыродзе.

Пра гэта — і новы маленікі дакументальныя фільмы творчага абядняна «Летаніс» кінастудыі «Беларусьфільм». «Паляванне са старым сабакам». Усёго адна частка, толькі дзесяць мінут экраннага часу і ні адзінага слова дыктарскага тэксту. А роздум — на гадзіны.

Парнаў у гэтым асеннім пауцінні (гэта знята падкраслена буіна, з графічнай выразнасцю). Потым — сабака. Ён спіць. Чаму гэтыя два кадры стаяць побач? Якая паміць імі сэнсавая сувязь?

З тэмаў унікае нонік. Цішыно раніцы разразае пуснач трактара, і дым з выхлннай трубы збівае на дол лісце з дрэва. Збівае... Ражысёр і апэратар аняцуюць на гэтым увагу глядачю. Не, у іх там, відаць, атрымаўся выпадак: далей усё ціхаміра. Трактар выехаў з вараг. Уздоўж плоту, не сплываючы, ідуць жанчыны з кошыкамі, відаць, у поле, выбіраць бульбу... І раптам зноў аўтары інтрыгуюць нас «погляд» камеры пераходзіць з сабака, што спіць, на чалавекі, які корпаецца з нейкай драцвінай плітчыкай. Клетка, ці што?... А побач другі чалавек чысціць ружжо.

Усё ясна, збіраючы на паляванне. Вось яны ўжо ідуць подем і ўслед за імі пліцца сабака, той самы. Ён спраўды

стары: вялая хада, востры хрыбет...

Асенні ціхі пейзаж: поле, стог, вольба ў небе... Знята любіва, але строга, без сусалькурсы і мантаж па-новаму знятых месц. Але як часта думка наша пры гэтым ціхаміра драмлі! Дрэмае, нават калі на экране «бушуюць страці» — акаляскі шторм, вываржэнне вулкана, бой звяроў. Я адношу такія фільмы да разраду Люстрацыйных, гэта — нявына маюны і дзівіннаў турботаў або палюўчых, алімпійцаў або карасандэнтаў. Фільмы, якім судзіна жыць толькі пакуль іх глядзіш, яны нібы баіцца святла. Чалавек у такіх кінастужках — неабавязковы дадатак. Адносіны чалавека да прыроды, іх узаема сувязь не паказаны ні выяўлена, ні з дапамогай аўтарскага каментарыя.

Потым, пасля прагледу фільма, пачнуць прыгадвацца і іншыя дэталі, ёмікі і дакладна «апрацуюцца» на раскрыцці задумна карціны. Але давайце гадзіць, што гэта за паліванне, ды яшчэ са старым сабакам...

Сабака хавецца за ўзгоркам, і на экране з'яўляецца будоўня, які зразае хмызняк. А ён як я адносіны мае да паліванна? Не спытайцеся з вывадамі — самыя непасрэдыныя.

Сабака замёр на беразе рэчкі, насарожана прынохласца. І раптам — куды падзелацца старасць! Сабака пачынае рабравіцца зямлю, зрацаюцца на людзей, нібы просіць памачына... Не буду пераконваць зместу кадраў аб тым, які выгналі з нары і злавлі бабра.

Людзі насучу яго ў той самай драцвінай клетцы, куды ім бы ба ітлі ў пачатку. Праходзіць міма будоўзера. Услед пліцца стары сабака, зноў вялі і, здаецца, абякавае да ўсяго на свеце. Бабра прынеслі да возера і... выпусцілі ў ваду.

Есць, азнаваецца, што за паліванне каб выратаваць звера. Ды і не паліванне гэта, а егеры Чарыкаўскага заказніка.

Дзець каваццяна. Вяртаецца з пацы статак. Плыве па вярчэнні рацэ лодка. Курцыця лаяна. Сідзіць сабака, глядзіць кады дзівіць і дэлячым «сваімі» вачыма і «духам» сваю сабакачю думку... А потым — вольная раніца, зноў егеры ісецць бабра і з імі — сабака. Стары... І ўспамінаецца паркан, затканы пауціннем, трактар, лісце, што ападае з дрэва... Стомленны егер капае зямлю, дабраючыся да бабра, які атаваў у зямлі, а ў наступным кадры будоўзер паварочвае вельмізную камельгу зямлі з дзюмава барозкамі на ёй...

Усё вобразна лад нарціны, у якой няма ніводнай лішняй дэталі, — ад пачыткі сельскіх пейзажаў, якія акаймоўваюць яе, да напружаных эпізодаў адрова звераў — падначалены думцы: калі ласка, будзьце асяцяроўныя з прыродай, ахоўвайце яе...

Сцэнарысты Б. Казанова, рэжысёр Ю. Лыставаў і апэратар А. Сімануаў Удалос ствараюць глыбокую зместна карціну, у якой, перафразіраваўшы словы, адсаравааны да ітлівага раў — кадрам песня, а думцы свабодна. І няма суаральнасці. А гэта так добра!

А. БАРАЛОУСКІ.

К. ТАРАСАЎ, інжынер.

НОВЫЯ НАЗВЫ НА АФШАХ

У Гомельскім абласным драматычным тэатры адбываецца прэ'єра спектакля па п'есе Ю. Чапурына «Маё сэрца з табою».

Ражысёр-паставіцель — заслужаны арыст БССР І. Паноў. На здымку — сцэна са спектакля. У вольцы: Ціпагаў — заслужаны арыст БССР М. Пало, Міхольцаў — заслужаны арыст БССР І. Філіпаў.

Аўторан, 6 мая 1969 года

ТРАКТАРКА СЕЛЬСЬКАГА КЛУБА

Некалькі гадоў назад па прапанове райкома партыі ў Высоцкім сельскім Савецке былі скліканы раённы сход сельскай інтэлігенцыі. Не ім шыра пагаварылі аб ролі настаяцкай, мядзрбнічак, спецыялістаў сельскага гаспадаркі ў павышэнні культурнага ўзроўню насельніцтва. Пасля гэтага сходу пры сельскім Савецке рэіна пачелі арганізаваць саветы інтэлігенцыі. Яны ўзялі арганізацыю культурнага жыцця ў свае рукі. Многія з гэтых саветаў накопілі ўжо немалы вопыт работы.

Каб абагульніць гэты вопыт, зрабіць з дапытаным іншых вольгаў і клубав раёны, акаляць культуры сістэматычна праводзіць эстафеты. Першая эстафета прайшла пад дэямам «Жыве на сяле інтэлігент!» Перад перадачай эстафеты кожны савет запаліў у спецыяльнам альбоме па некалькіх старонках. У фотаздымак і подпісах да іх раскаваляса аб дзейнасці савета і асяродка культуры. Акрамя таго, пры перадачы эстафеты абавязкова чытаўся даклад аб вольцы работы, паказваўся вялікі канцэрт.

ЭСТАФЕТА КРОЧЫЦЬ ПА ВЕСКАХ

У гонар 50-гаддзя БССР па раёне прайшла новая эстафета — «Табе, славыні юбілей Савецкай Беларусі». Яна памагла выяваць новыя цікавыя формы работы, распаўсюдзіць лепшыя з іх па ўсім раёне. Гэта і вусныя часопісы «Край мой — горадчасе мая», якія не шкедавалі сабе, каб шыра пазналі мян, і клубы рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы, і тэатральныя канферэнцыі на тэму «Дарога ў 50 гадоў», і фестывалі мастацкай самадзейнасці. Асярца было відаць, што інтэлігенцыя раёна смела ўзяла на свае плечы частку нявялікай ношы — выхаваўчыю работу ў масах, уздым культуры сяла.

Зараз, рыхтуючыся да стужкі на сустрэчу 100-гаддзя з дня нараджэння У. І. Леніна, установы культуры ўжо смела абіраюцца на канкрэтную дапамогу мясцовай інтэлігенцыі. Возьмем для прыкладу Пуляйска сельскі клуб. У ляднікскіх чытаннях, тэматычных вечах, якія тут праводзіцца, заўсёды ўдзельнічаюць настайныя і сярэднія школы. В. Котай, З. Кісель, дырэктар саўсага

В. Алімоўскі, аграном М. Лапчоў і іншыя.

Са стужкі мы пусцілі новую эстафету — імя Леніна ў сэрцы кожнага. Старшнін саветаў інтэлігенцыі выступаюць у суседніх сельсаветах з дакладам «Жыццё і дзейнасць У. І. Леніна» — прыклад служэння Радзіме, народу». Пасля даклада яны дзельця вопытам работы на чалавекі, які корпаецца з нейкай драцвінай плітчыкай. Клетка, ці што?... А побач другі чалавек чысціць ружжо.

Шмат чаго можа раскаваць суседзім старшнін савета інтэлігенцыі Архэўскага пасялковыя Саветы І. Хольскі, Выдріцкі Дом культуры, Дом культуры Беларэс, Брукаўскі сельскі клуб, які знаходзіцца на тэрыторыі пасялковыя Савета, як ніколі, — актывізаваў

сваю работу. У Выдріцкім Доме культуры, напрыклад, праведзена некалькі цікавых вечаў: «Ленін з імямі, ён з імямі вачеру», «Старонкі гісторыі раскаваюць», «Другі сарпанік вялікага Леніна». Добра працавалі актывісты клуба ў нядаўняму перадачыраўнаю кампанію. Члены таварыства «Вядзьма чыталі лекцыі і даклады, праводзілі гутаркі, а ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці выступалі з канцэртамі перад выбаршчыкамі. Трывалы ўкраніліся тут новыя звычкі і абрады — урачыстыя разгасціры шлобаў, нованароджаных, провады ў Савецкую Армію.

Шмат новых форм клубнай работы ўзялі межаўскія ўрачы, настаўнікі, спецыялісты сельскай гаспадаркі. Нягледзячы на тое, што ў клубе няма загадкаў, культурнае жыццё ў авсцэ брыць. Савет інтэлігенцыі ўзначальвае тут настаўнік Ф. Дзюбану. У савет уваляе і прадаўнікі калгаса імя Фрунзе: механік Я. Баркоўскі, ветурач В. Мацюн, старшыня калгаса В. Бандарніка. Аматыры сцэны часта паказваюць яскраўцам свае спектаклі. Асаблівым поспехам карысталіся «Луда У. Кор-

бана, «Ганка» У. Галубка, «Паларца-кветка» І. Козела і інш.

Многа клопатаў у старшнін савета інтэлігенцыі ў Забускага сельсавета аграномка калгаса імя Я. Купалы В. Каўшчыкі. Апрача сельскага клуба, тут ёсць нацыяны брыгадыяны. Кожны з іх стоў нібы філіяляма сельскага. Леба паглядзець на гэтыя ўстановы культуры. У іх добры знешні і ўнутраны выгляд. Тэрыторыя каля будынка добраўпарадкавана, азеланая. Клубы забяспечаны музыкальнымі інструментамі. У добрым кантакце працуюць тут інтэлігенцыя і клубныя работнікі, кіраўнікі сельсавета і калгаса. Інтэлігенцыя падтрымвала агітбрыгаду, якая абслугоўвае калгаснікаў у час вясновай стужы. Сістэматычна праводзіцца тут вечаўны ўшаноўвання ветэранаў Вялікай айны, удзельнікаў вызвалення Оршы і раёна ад нямецкіх захопнікаў, вечаўны расказвае аб ардах і модалах Савецкага Савеза.

Вось так, з дапамогай сельскай інтэлігенцыі клубныя ўстановы дапамагаюць працаўнікам раёна культуры і зместуаўна праводзіць свой адпачынак, узбагачаюцца духоўна, развіваюць свае здольнасці.

В. БАРАСАЎ, загадчык аддзела культуры Аршанскага райкамакома.

3 кругой рэспубліканскай выстаўкі ампіраі. 1. ПРАТАСЕНЯ, «Мелодыя роднага краю».

ЮБІЛЯР — НАРОДНЫ БАРЫСАЎСКИ

Вясною 1959 года пасля паказу ў Мінску спектакля «Маша» па п'есе Е. Мірвоча званне народнага атрымаў тэатральны калектыў Барысаўскага гарадскога Дома культуры імя М. Горькага. Да гэтага часу калектыў ужо меў за плячыма дзесяць гадоў творчай працы. Такія яго работы, як «Таня» А. Арбузава, «Платон Крочат» А. Нарейчука, «Жаніцьба» М. Голя, заваявалі прызнанне гледача. Але сапраўдна творча перамога прыйшла да калектыву са спектаклем «Маша». Ён атрымаўся ў Барысаўчан улюбеным, святочным, рамантычным. У ім добра прагучала тема барацьбы беларускага народа за шчасце, супраць панскага прыгнёту.

Рэжысёр Фёдар Міхайлаў здолеў так паставіць творчую і вучэбную справу ў тэатры, што спектаклі сталі хваляючымі і сапраўды прадэямі. Многа дала калектыву творцаў і дружба саплатку з народным артыстам СССР у Уладзімірскім, а потым з народнай артысткай БССР В. Галінай-Александровай. Калектыў вучыўся ў купальні мастацтваў увабалеўна, пранікнёна, пацуючы асабля, умелна глыбока раскрываць ідэю і змест драматургічнага твора.

Спектакль «Свецці ды ве грэе» па п'есе А. Астроўскай прайшоў у тэатры больш як 40 разоў. Больш за 80 разоў быў паказаны спектакль «Вараб'ішчыца» А. Салінскага. Такі ж поспех выпавіў на «Дровы пакараць стойчы» А. Касона. Такі-

У КНИГАХ, якія змяшчаюць апісанне гарадоў і сёл Магілёўшчыны, а таксама ў іншых матэрыялах дзесяцігоддзя стагоддзя, а неадразова наткнуўся на паведамленне, што ў мястэчку Малацічы (цяпер Крычэўскі раён) вець касцёл — у 32 разы зменшана копія сабора Петра ў Рыме, аднаго з найвялікшых мастацкіх цудаў свету. Мне прыпомнілася, што ў дзяцінстве, у пачатку трыццаціх гадоў, я бачыў гэты збудаванне. Яно было ўжо напалову разбуранае.

Я стаў шукаць пра гэты касцёл больш падрабязныя звесткі. І вось што ўдалося ўсталяваць.

Пасля ўз'яднення Беларусі з Расіяй Каледрава Другая дала ўказанне, каб пры царскім двары жыў архіепіскап усіх каталіцкіх царкваў у Расіі. Такім кіраўніком каталіцтва ў Расіі стаў Станіслаў Богуш-Сестранцэвіч. Царыца адарыла яго землямі, прыгоннымі, Сестранцэвіч стаў гаспадаром Малацічаў, суседняй вёсцы Баюка, палатнянай фабрыкі ў Магілёве і іншых уладанняў. Паводле ўказання Сестранцэвіча было вырашана пачаць будаўніцтва касцёла святога Станіслава ў Малацічах. Каму ж з архітэктараў даў заказ архіепіскап? Выдатным архітэктарам Літвы XVIII стагоддзя Лаўрыяну Стука-Гуцвічусу, сьмун прыгоннага, стваральніка раду выдатных палацаў, сядзіб. Заказчык патрабаваў ад архітэктара ніякіх нічога ні мала, а спрыяючае таці сабор, які быў у некалькі разоў зменшанай копія сусветна вядомага сабора Петра ў Рыме. Што кіраваў панам Стуба Богуш-Сестранцэвіч? Імя яго чымсьці быць падобным на палу рымскага? Імя чыёні

НАВАСЕЛЛЕ Алега Папова

Па просьбе карэспандэнта АДН пра свае планы і задумкі расказаў «скасачны клоун» — Алега Папов.

З АРХІВНЫХ ПАЛІЦ ВЫДАТНЫ КАЛЕКЦЫЯНЕР

Віцебскі краязнаўчы музей — адзін са старэйшых у нашай краіне. Створаны на аснове царкоўнага сховішча сярэдзіны XIX стагоддзя, ён не адразу стаў сапраўдным народным музеем. Шмат зрабіў для яго Антон Рафаілавіч Брадоўскі. Яго імя доўга заставаўся малавядомым. Архіўны матэрыял паказваў нам вобраз выдатнага энтузіяста, навурыслага калекцыянера, удзельніка педагога-вучоіага.

Нарадзіўся ён 3 кастрычніка 1859 года ў сям'і рабочага. Ён-галоўны, хламуком ужо быў маду-чымца Новааліксандраўскага вулічцыца, якое сям'я ў 1875 годзе, Паступіўшы на дзяржаўную службу, Антон Рафаілавіч займаецца самаадукацыяй, а потым дае прыватны ўрокі па агульнаадукацыйным дысцыплінам. Неўзабаве ён адкрыта заўвагае аб сваіх антырэлігійных поглядах і смяла ўступае ў барацьбу з рэлігіяй.

Многія гады жыцця Брадоўскі прысвяціў педагогічнай рабоце. Ён з поспехам выкладаў будаўніцтва мастацтва і архітэктуру, геаграфію, чарчэнне, малюванне. Такімі складанымі дысцыплінамі, як архітэктура, палеанталогія, архітэктура Брадоўскі аздаваў шляхам самаадукацыі. Яшчэ да завяршэння ён напісаў падручнік па геалогіі і палеанталогіі, які атрымаў высокую ацэнку спецыялістаў. Але кніжкі не судзіліся былі ўбачыць свету ў ёй уваранна і нават у выданні, судзіліся правільнасць тэорыі Дарвіна, што было праяўленнем абязноўчана.

У 1915 годзе Брадоўскі пераезджае ў Віцебск. Гораду ён дорыць сваю багату калекцыю. Пасля Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі А. Брадоўскі прапанаваў арганіза-

Леў ТАЛСТОЙ ПРА МУЗЫКУ І МАСТАЦТВА

Неапублікаваны дзёнік Аляксандра Гольдэнвейзера. У дзяржаўным мемарыяльным музеі Лева Талстога ў Маскве адбыўся вечар, на якім выніваліся дробныя музычныя творы вядомых рускіх пісьмемнікаў. Шматлікія аўтары праслухала таксама ўраўні з неапублікаванага дзёніка кампазітара Аляксандра Гольдэнвейзера. Прафесар Маскоўскай кансерваторыі, піяніст і кампазітар Аляксандр Гольдэнвейзер пазнаёміўся з Левам Талстым у 1896 годзе. З таго часу на працягу 15 гадоў ён не раз бываў у гасцях у Талстога ў маскоўскім доме і Ісая Паліне. Усе гэтыя гады Гольдэнвейзер разглядаў вядзёнік, у які заносіў уражванні ад сустрэч з вядомым пісьмемнікам. Яны часта гутарылі аб музыцы і мастацтве.

Леў Талстой вельмі любіў Шапана. Ён гаварыў: «Шапан у музыцы — тое самае, што Пушкін у паэзіі». У вуснах Талстога гэта была вышэйшая пахвала, якую заслугоўвалі вядомыя мастацкія таленты. «Ва ўсім мастацтве — я гэта і на сваім вопіце ведаю, — гаварыў Талстой, — чыжык пазбегнуць двух краінаў: пошласці і вытанчанасці. Напрыклад, Моцарт, якога я так люблю, упалае іншы раз у пошласці, але і ў ім маецца зорка, якая паказвае на вышэйшы, Недаход Шумана вытанчанасць. З гэтых двух неадыхаў вытанчанасць гошч да пош-

ласці, хоць бы таму, што ад леішай вывазіцца. Веліч Шапана ў тым, што ў ім ён ні быў прасіты, ніколі ён не ўстаў на пошласці і самія складаныя яго творы не вываюць вытанчанасці».

Цікавы і такіх вывазіні Лева Талстога аб мастацтве, запісаны Гольдэнвейзерам: «Сапраўды адарны моцны рэзю можа шукаць срэды для вызначэння сваёй думкі, і калі думка моцная, ды ён знойдзе для вызначэння яе новыя шляхі. Новыя ж мастацкі прыдумавоце тэхнічны прыём і тады ўжо шукаюць думку, якую напісана ў яго існаванні».

«Калі я пазнаха, плачу або смююся і зарамаю гэтым інаша, дык гэта яшчэ не ёсць мастацтва, таму што і дзёнічкі неспраўна самі фантам. Але калі, напрыклад, жабраю, убачыўшы, як слёзы інаша падобнічалі на вас і вы далі яму, на другі ж дзень заплача прытворна і вылічылі вастое жы шкадаванне, дык гэта будзе ўжо мастацтва».

Некалькі запісы з дзёніка Аляксандра Гольдэнвейзера пры-водзіліся ім ва ўспамінах, але ў ішчым дзёнік мала вядомы. Ён даў яму, на другі ж дзень заплача, лян збірацца яго часткова апублікаваць.

Бахтанг МАРВЕЛАШВІЛІ, (АДН).

се некалькі выдатна зробленых сцэн, не магу класіфіі іх у касмічную мазаіку. Ужо некалькі гадоў я, працуючы над каровай праграмай, прымаю масурны ўдзел у распрацоўцы сцэнарыя. Так стварыліся праграмы «Лічынне смехам», «Зубы і дзёны», «Дзіцячы спектакль» і «Царэўна-Несялянка». «Добры дзень, сонейка». Я даўно прыйшоў да думкі, што клоун не можа раскрываць сабе, запуючыны толькі паўзы паміж выступленямі артыстаў. Клоун павінен стаць цэнтральнай фігурай любога прадстаўлення. Пакутыліва роздумі і пошукі, перамогі і паражэнні — усё гэта пераплятаецца ў адзіным клубку страцей, якія папярэдняючы кожнаму выхадзе на манеж. Я цяжка здзіўляю людзей у наш век! Але я не журасу... Я пачынаў не арэне з таго, што пачытаваў нумар на свабодным драпе, потым вядоўца і многімі жанрамі цыркавага мастацтва: балансавання, жангіравання, др-

«НЕЙТРАЛЬНЫЯ ВОДЫ»

Гэта фільм пра будні вядомых навукоўцаў, якія ахоўваюць наш спадчыны пра адназначна дзяржаўна за лёс міру і асабіста адказнасцю свайго чалавеча за вынашэнне грамадзянскага абавязку. Адна з галоўных роляў у карціне выканала папулярны кінаакцёр Кірыл Лаўроў.

Мой герой, — гаворыць ён, — саветнік афіцэра Вурміна, чалавек улоўвае ў моры. Гэтым ён вельмі блізка мне. Я з малства марыў стаць марокам. Але жыццё сціла, і вынашэнне марокаў, пачынаючы на караблі, пачынаюць свайго сапраўднага марока — людзей мужнай і суровай прафесіі, якімі на навуцы, сутраўна з маранамі вынілі мае дзіцячыя мары.

У галоўных ролях фільма здымаўся таксама акцёр Уладзімір Чапверынаў, Генадій Карноў, Вячаслаў, Аляксандр Патаў.

Вытворчасць Маскоўскай кінастуды імя Горькага. Аўтары сцэнарыя В. Вендэлюскі і В. Салаўёў (пры ўдзеле У. Вернішчына), рэжысёр-паставіўчык — Уладзімір Бранштойн.

«НА ВАЙНЕ, ЯК НА ВАЙНЕ»

Жыццём і загніўшым садатам танкавай арміі маршаля Рыбкові прысвечана гэтая новая шырокакарная кінакарціна, створаная рэжысёрам Віктарам Браўбювічам на кінастудыі «Ленфільм» па сцэнарыі, напісаным ім у сааўраўнасці з Віктарам Гур'явічам.

Галоўны герой расказа — камандзір самаходнай гарматы малады лейтэнант Сяня Малешкін, які толькі што закончыў танкавае вучылішча і рвецца ў бой. У ролі Малешкіна здымаўся малады акцёр Маскоўскага Дома тэатра Міхал Конанав.

У іншых ролях заняты Алег Барысаў, Фёдар Азіноў, Віктар Паўлаў, Барыс Табароўскі, Валентын Зубоў, Міхал Глузскі, Пётр Любешкін.

«ПЕРАХОДНЫ УЗРОСТ»

— Падзеі нашай нарыцы, — расказвае рэжысёр-паставіўчык Рычард Віктаравіч, — разнакава інаша з дзіцячымі гледачамі — дзятві і дарослым. У першую чаргу, яна прызначана для дзіцячых гледачоў. У фільме дзёнічак група дзяцей, аб'яднаных адной мар'ю, стварэннем птушкілета, навішым інаша рэвалюцыя і прыёмнае стужчыны мышцаў і палімерныя плёны. Цікавымі дзёнічак гледачоў будзе і адносіны паміж хлопчыкамі і дзяўчынкамі. Для дарослых фільм карысны тым, што па-навуцы асветлівае некалькі ісч'іны. Напрыклад, тое, што сумленнасць і прыніповаць дзёнічак да ўсё вышэйшых на асабістым прыкладзе. Што не трыба бестагоўна ўрывацца ў дзіцячы тымніцы, што трыба пачынаць гонацца малых.

Галоўныя ролі ў фільме выконваюць Лена Проісалава, Сяня Малешкін, Віталій Седа, Вячаслаў Барскі, Ігар Ледгаўроў, Надзеяда Семанова, Алег Макшыцаў, Марыя Варобанова.

Вытворчасць Маскоўскай кінастуды імя Горькага. Аўтары сцэнарыя, напісанага на матыях рамана В. Кіслёва «Дзіцячыя і птушкілет», — Аляксандр Хмелік.

У маі на экраны рэспублікі выпускаюцца таксама новыя мастацкія фільмы «Расіяты востраў», «Арляныя Чапая» і «Гэта было ў разведцы» (Райскай кінастудыі), «На кіеўскім напрамку» (кінастудыя імя Дзюбіна), «Матхмукулі» (кінастудыя імя Дзюбіна), «Дзіцячы святкі».

З зарубешных мастацкіх кінастужак гледачы змогуць прагледзець «Сто першых сенатэ» (Венгрыя), «Парыж — Варшава без алы» (Польшча), «Поч у пагранічым лесе» (ГДР), «Алюшні завод» (Валгарыя), «Сонца чужога неба» (Югаславія), Паўстанцы» (Японія), «Патрэбны доказы» (Аб'яднаная Арабская Рэспубліка).

Многа цікавага расійкуць таксама новыя хранінальныя-дакументальныя і навукова-папулярныя кінастужкі «Вярхоўны Савет СССР», «Салдаты Кастрычніка», «Трагедыя і подзвіг народа», «Мы пераможам», «Мора нічы аднавіцца», «Ахвіры атаманна выбуху», «Менскакія матыях», «Канада з птушкілета павету», «Добры дзень, Сафія!» і іншыя.

Пытанні літаратуры і мастацтва прысьмемна. Новая навішчым «Масціны музей у Саратаве». «... Гэта ўстапе прада» (кампазітар Каракараў), «Вахор» у Сінгапура», «Прэмера ў Малайі», «Эдуард Смілгін», «Нарышчэ зоры», «Дзіцячы святкі».

Беларускія кінадакументалісты перадаюць на суд гледачоў новыя стужкі «Лічынне смехам» (пра Героя Саюзаўдасцігачай Працы наставіўна Арыядну Іванаву Казей), «Дзёны кіно» (пра гігіену разумовай працы).

Галоўны рэдактар Н. Е. ПАШКЕВІЧ. Рэдакцыйная калегія: З. І. АЗУР, В. М. АДАЎ, А. Ц. БАЖКО (намеснік галоўнага рэдактара), Б. І. БУР'ЯН, А. І. БУТАКОЎ, Р. С. БЯРОЗКІН, К. Л. ГУБАРЭВІЧ, І. М. ДАБРАЛЮБАЎ, В. У. ІВАШЫН, А. С. КАЗЛЮСЬКІ, П. М. МАКАЛ, У. Л. МЕХАЎ (адказны сакратар), Р. К. САБАЛЕНКА, І. А. САНКОВА, М. Г. ТКАЧОЎ, Ю. М. ЧУРНО, Р. ШЫРМА.

«Літаратура і мастацтва» выходзіць у аўтаран і пятніцу. Наш адрас і тэлефоны: г. Мінск, вул. Захарова, 19. Тэлефоны: прыёмная рэдакцыі — 3-24-61, намеснік галоўнага рэдактара — 3-25-25, адказнага сакратара — 3-24-04, адрэда літаратуры — 3-21-53, адрэда тэатра, кіно і музыкі — 3-24-62, адрэда вышлечнага мастацтва, адрэда інфармацыі — 3-44-04, выдавецтва — 6-25-19, бухгалтэры — 6-25-87.

«Літаратура і искусство» — орган Міністэрства культуры і праваўна Саюза пісатэляў БССР Мінск. Індэкс 63856. Друкарня выдавецтва «Звязда». АТ 06855.

думкі аб сцэнарыі «Алег на Месяцы». Але пакуль я заняты падрыхтоўкай праграмы «Алег Папоў спраўляе наваселле», якая прысьвечана 50-годдзю саўвечага цырка. Разам з рэжысёрам Аляксандрам Лазаравым і мастаком Міхалем Варнехам адрэдаўваем усё дэталь прадстаўлення.

САМАДЗЕЙНЫ ЦЫРК ШКОЛАЗАВОДАЎ

Гемельскія шкларобы вельмі любяць свой самадзейны калектыў цыркавага мастацтва. Летас ён паказаў рабочым некалькі праграм, асабліва талкава ў клубках іншых прадпрыемстваў.

Падобнацца гледачам выступленні адрэдаў элэктранцэра Алег, Святліч і сласара Ігар Буйнічэ, адр-бачыны аюд у выкананні Таццяны Стрык, Любы Чароўшчына, Таццяны Адавай і Ніны Чахоўскай, музычнага экісітэтрына Уладзіміра Фралова, жангlera Аляксандра Сяблкіна, ілюмінатэра Вялічымі Нічынай, Людмілы Дабно і многіх іншых выканачаў.

Зараз, — расказвае кіраўнік самадзейнага цыркавага калектыву машыніст сідны Палаці культуры шкларова Валерый Абель, — усё нашы сорак уладальна рыхтуюцца да паказу новай цыркавай праграмы.

К. АГАПІТАЎ.

«ЛЕБАДАННЕ»

Першая праграма, 9-10 — тэлебачанне — школе. Гісторыя, 6-ы клас. «Мастацтва эпохі Адраджэння», 9-40 — «Усё вольна проста», «Завоевыя войны», 17-45 — для 10-00 — тэлевізійныя навіны (М), 10-15 — «Маршрутны піяністэй», Перадача з Данцага, «Салот Перамога» (камп'юна і шырака). Фінал (у запісе) (М), 12-30 — тэлевізійнае агенства «Піянеры», Перадача з Данцага, 15-55 — перадача з Данцага, 17-00 — тэлевізійныя навіны (М), 17-15 — «Дзёны пра аверанці», Перадача з Ленінграда, 17-45 — для дзяцей, «Вялікі фізікі свету», Томас Юнг і Алюст Франкель, 18-15 — «Інфармацыя навіны», 18-30 — дзёны ўніверсітэцкага тэлебачання, «Юлія Фохалда», Мастацкі фільм (М) 20-30 — «Час, Інфармацыйная праграма (М), 21-15 — «Будучы тэлебачанне», «Завоевыя войны», месіна БССР па радыёаўдывішчынні тэлебачанні, 21-30 — «Касцюкі», 21-35 — «Фасалды «свабоднага свету», «Ганьба расістам США», Кінанары, 21-45 — «Па старонках савецкай інаша», «Турнір машынак», Тэленамы пра сапраўдных машынакых фехталішчыкаў краіны.

Другая праграма, 17-45 — «Крыніца», Фальклорны клуб, Перадача з Данцага, 18-30 — «Валікі пераможца», «Завое на вадзе», Кінанары, 21-15 — «Юнацтва тэатральнага горада», Перадача са Сьвярдлаўскага тэлебачання, наментары, Праграма перадач.

Першая праграма, 9-10 — тэлебачанне — школе, Беларуская літаратура, 10-ы клас, «Сучасная беларуская паэзія», 17-45 — «Кінанары», 21-30 — «Кінанары», 21-35 — «Кінанары», 21-45 — «Кінанары», 21-50 — «Кінанары», 21-55 — «Кінанары», 22-00 — «Кінанары», 22-05 — «Кінанары», 22-10 — «Кінанары», 22-15 — «Кінанары», 22-20 — «Кінанары», 22-25 — «Кінанары», 22-30 — «Кінанары», 22-35 — «Кінанары», 22-40 — «Кінанары», 22-45 — «Кінанары», 22-50 — «Кінанары», 22-55 — «Кінанары», 23-00 — «Кінанары», 23-05 — «Кінанары», 23-10 — «Кінанары», 23-15 — «Кінанары», 23-20 — «Кінанары», 23-25 — «Кінанары», 23-30 — «Кінанары», 23-35 — «Кінанары», 23-40 — «Кінанары», 23-45 — «Кінанары», 23-50 — «Кінанары», 23-55 — «Кінанары», 24-00 — «Кінанары», 24-05 — «Кінанары», 24-10 — «Кінанары», 24-15 — «Кінанары», 24-20 — «Кінанары», 24-25 — «Кінанары», 24-30 — «Кінанары», 24-35 — «Кінанары», 24-40 — «Кінанары», 24-45 — «Кінанары», 24-50 — «Кінанары», 24-55 — «Кінанары», 25-00 — «Кінанары», 25-05 — «Кінанары», 25-10 — «Кінанары», 25-15 — «Кінанары», 25-20 — «Кінанары», 25-25 — «Кінанары», 25-30 — «Кінанары», 25-35 — «Кінанары», 25-40 — «Кінанары», 25-45 — «Кінанары», 25-50 — «Кінанары», 25-55 — «Кінанары», 26-00 — «Кінанары», 26-05 — «Кінанары», 26-10 — «Кінанары», 26-15 — «Кінанары», 26-20 — «Кінанары», 26-25 — «Кінанары», 26-30 — «Кінанары», 26-35 — «Кінанары», 26-40 — «Кінанары», 26-45 — «Кінанары», 26-50 — «Кінанары», 26-55 — «Кінанары», 27-00 — «Кінанары», 27-05 — «Кінанары», 27-10 — «Кінанары», 27-15 — «Кінанары», 27-20 — «Кінанары», 27-25 — «Кінанары», 27-30 — «Кінанары», 27-35 — «Кінанары», 27-40 — «Кінанары», 27-45 — «Кінанары», 27-50 — «Кінанары», 27-55 — «Кінанары», 28-00 — «Кінанары», 28-05 — «Кінанары», 28-10 — «Кінанары», 28-15 — «Кінанары», 28-20 — «Кінанары», 28-25 — «Кінанары», 28-30 — «Кінанары», 28-35 — «Кінанары», 28-40 — «Кінанары», 28-45 — «Кінанары», 28-50 — «Кінанары», 28-55 — «Кінанары», 29-00 — «Кінанары», 29-05 — «Кінанары», 29-10 — «Кінанары», 29-15 — «Кінанары», 29-20 — «Кінанары», 29-25 — «Кінанары», 29-30 — «Кінанары», 29-35 — «Кінанары», 29-40 — «Кінанары», 29-45 — «Кінанары», 29-50 — «Кінанары», 29-55 — «Кінанары», 30-00 — «Кінанары», 30-05 — «Кінанары», 30-10 — «Кінанары», 30-15 — «Кінанары», 30-20 — «Кінанары», 30-25 — «Кінанары», 30-30 — «Кінанары», 30-35 — «Кінанары», 30-40 — «Кінанары», 30-45 — «Кінанары», 30-50 — «Кінанары», 30-55 — «Кінанары», 31-00 — «Кінанары», 31-05 — «Кінанары», 31-10 — «Кінанары», 31-15 — «Кінанары», 31-20 — «Кінанары», 31-25 — «Кінанары», 31-30 — «Кінанары», 31-35 — «Кінанары», 31-40 — «Кінанары», 31-45 — «Кінанары», 31-50 — «Кінанары», 31-55 — «Кінанары», 32-00 — «Кінанары», 32-05 — «Кінанары», 32-10 — «Кінанары», 32-15 — «Кінанары», 32-20 — «Кінанары», 32-25 — «Кінанары», 32-30 — «Кінанары», 32-35 — «Кінанары», 32-40 — «Кінанары», 32-45 — «Кінанары», 32-50 — «Кінанары», 32-55 — «Кінанары», 33-00 — «Кінанары», 33-05 — «Кінанары», 33-10 — «Кінанары», 33-15 — «Кінанары», 33-20 — «Кінанары», 33-25 — «Кінанары», 33-30 — «Кінанары», 33-35 — «Кінанары», 33-40 — «Кінанары», 33-45 — «Кінанары», 33-50 — «Кінанары», 33-55 — «Кінанары», 34-00 — «Кінанары», 34-05 — «Кінанары», 34-10 — «Кінанары», 34-15 — «Кінанары», 34-20 — «Кінанары», 34-25 — «Кінанары», 34-30 — «Кінанары», 34-35 — «Кінанары», 34-40 — «Кінанары», 34-45 — «Кінанары», 34-50 — «Кінанары», 34-55 — «Кінанары», 35-00 — «Кінанары», 35-05 — «Кінанары», 35-10 — «Кінанары», 35-15 — «Кінанары», 35-20 — «Кінанары», 35-25 — «Кінанары», 35-30 — «Кінанары», 35-35 — «Кінанары», 35-40 — «Кінанары», 35-45 — «Кінанары», 35-50 — «Кінанары», 35-55 — «Кінанары», 36-00 — «Кінанары», 36-05 — «Кінанары», 36-10 — «Кінанары», 36-15 — «Кінанары», 36-20 — «Кінанары», 36-25 — «Кінанары», 36-30 — «Кінанары», 36-35 — «Кінанары», 36-40 — «Кінанары», 36-45 — «Кінанары», 36-50 — «Кінанары», 36-55 — «Кінанары», 37-00 — «Кінанары», 37-05 — «Кінанары», 37-10 — «Кінанары», 37-15 — «Кінанары», 37-20 — «Кінанары», 37-25 — «Кінанары», 37-30 — «Кінанары», 37-35 — «Кінанары», 37-40 — «Кінанары», 37-45 — «Кінанары», 37-50 — «Кінанары», 37-55 — «Кінанары», 38-00 — «Кінанары», 38-05 — «Кінанары», 38-10 — «Кінанары», 38-15 — «Кінанары», 38-20 — «Кінанары», 38-25 — «Кінанары», 38-30 — «Кінанары», 38-35 — «Кінанары», 38-40 — «Кінанары», 38-45 — «Кінанары», 38-50 — «Кінанары», 38-55 — «Кінанары», 39-00 — «Кінанары», 39-05 — «Кінанары», 39-10 — «Кінанары», 39-15 — «Кінанары», 39-20 — «Кінанары», 39-25 — «Кінанары», 39-30 — «Кінанары», 39-35 — «Кінанары», 39-40 — «Кінанары», 39-45 — «Кінанары», 39-50 — «Кінанары», 39-55 — «Кінанары», 40-00 — «Кінанары», 40-05 — «Кінанары», 40-10 — «Кінанары», 40-15 — «Кінанары», 40-20 — «Кінанары», 40-25 — «Кінанары», 40-30 — «Кінанары», 40-35 — «Кінанары», 40-40 — «Кінанары», 40-45 — «Кінанары», 40-50 — «Кінанары», 40-55 — «Кінанары», 41-00 — «Кінанары», 41-05 — «Кінанары», 41-10 — «Кінанары», 41-15 — «Кінанары», 41-20 — «Кінанары», 41-25 — «Кінанары», 41-30 — «Кінанары», 41-35 — «Кінанары», 41-40 — «Кінанары», 41-45 — «Кінанары», 41-50 — «Кінанары», 41-55 — «Кінанары», 42-00 — «Кінанары», 42-05 — «Кінанары», 42-10 — «Кінанары», 42-15 — «Кінанары», 42-20 — «Кінанары», 42-25 — «Кінанары», 42-30 — «Кінанары», 42-35 — «